

Minaraad

Kliniekstraat 25 - 4de verdieping
1070 Brussel
T 02 558 01 30
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Mevrouw Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en landbouw
Koning Albert 11-laan 20 bus 1
1000 Brussel

uw bericht van 23 juli 2018	uw kenmerk K37 /20180723-29186	ons kenmerk 02/M6/2018	bijlagen 1
Vragen naar Francis Noyen Wouter Vanacker	e-mail Francis.Noyen@minaraad.be wvanacker@serv.be	Datum 5 oktober 2018	

Mevrouw de minister,

De adviesvraag over het ontwerpwerpbesluit VLAREM-trein 2017 werd op 24 juli 2018 ontvangen door Minaraad en SALV. Gelet op de timing van de adviesvraag en de aard van het dossier vroegen de raden uitstel tot eind september 2018.

Dit ontwerpbesluit bevat een groot aantal voorstellen met het oog op omzettingen van Europese Regelgeving en BBT-studies, vereenvoudigingen, actualisering, ... etc. Het ontwerpbesluit wijzigt titel II en titel III van het VLAREM, VLAREL, het Stooktoestellenbesluit, het Milieuhandhavingsbesluit en het besluit tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

De raden vinden het een goed principe om een aantal technische wijzigingen te bundelen tot een pakket van wijzigingen en die vervolgens op gezette tijden in procedure te brengen. Voorafgaand aan de adviesprocedure bij de adviesraden heeft de Vlaamse Regering over de VLAREM-trein 2017 een openbare kennisgeving en raadpleging georganiseerd. Het departement Omgeving bezorgde de betrokkenen een antwoord. De raden appreciëren dat het brede publiek en de overige doelgroepen, zoals de bedrijfssectoren en milieuverenigingen, de mogelijkheid kregen om input te geven vooraleer de Vlaamse Regering de VLAREM-trein 2017 voor advies voorlegde.

De raden gaan na eerste lezing in ruime mate akkoord met de voorgestelde wijzigingen maar hebben nog enkele vragen en opmerkingen. Als bijlage bij deze brief zijn ter informatie enkele technische opmerkingen van een aantal sectororganisaties opgenomen.

ACV, ABVV en ACLVB onthouden zich bij dit advies.

Plaatsen containers op privaat terrein

Artikel 180: De VLAREM-trein wil het plaatsen van een container op privaat domein kleiner dan 20m² vrijstellen van een milieuvergunning. Concreet stelt men voor om een uitzondering toe te voegen aan de indelingslijst voor rubriek 2/afvalstoffen. Volgens het verslag aan de Vlaamse Regering gaat het hier om een "harmonisering" tussen de uitzondering die de stedenbouwkundige wetgeving vroeger voorzag (=geen bouwvergunning nodig voor kleine recipiënten zoals een glasbol) en de uitzonderingen die

de milieuwetgeving voorziet (=geen milieuvergunning nodig om een glasbol te plaatsen als je toestemming hebt van de gemeente om huishoudelijk afval in te zamelen).

Standpunt VVSG, BBL, Natuurpunt:

Hoewel dit op het eerste zicht misschien logisch lijkt, is het toch belangrijk aan te stippen dat beide uitzonderingen wel degelijk een andere bedoeling en nut hebben. Volgens het Materialendecreet regelt de gemeente de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen, dit staat bekend als de zorgplicht (art.26). Die oefent ze uit door de inzameling uit te besteden of door die zelf te doen. Het feit dat gemeenten hier een regierol moet opnemen, komt voort uit de mogelijke hinder die gepaard kan gaan met de opslag van afvalstoffen, en de bekommernis van de wetgever omtrent volksgezondheid en leefmilieu. Bovendien vermeldt diezelfde indelingslijst in VLAREM reeds een uitzondering op het aanvragen van een milieuvergunning voor "inzamelrecipiënten, geplaatst buiten de containerparken, vermeld in rubriek 2.2.1b, door, in opdracht van of met toelating van een gemeente of een vereniging van gemeenten".

De voorgestelde toevoeging is volgens de organisaties enerzijds overbodig en anderzijds botst het met andere wetgeving, namelijk het Materialendecreet want de zorgplicht van de gemeente wordt zondermeer opzij geschoven.

De organisaties stellen dan ook voor de uitzondering te schrappen.

Standpunt Boerenbond, UNIZO en Voka

Via een recente aanpassing in het vrijstellingsbesluit werd het plaatsen van bepaalde containers op privaat domein kleiner dan 20 m² stedenbouwkundig vrijgesteld. Met deze wijziging wordt ook een vrijstelling voorzien op milieutechnisch vlak. Boerenbond, UNIZO en Voka kunnen zich vinden in de motivering die de Vlaamse Regering hiervoor geeft. Het kadert daarnaast ook perfect in het streven naar administratieve vereenvoudiging (voor zowel operatoren als administratie). Het klopt dat er momenteel een vrijstelling van vergunning voorzien is bij toelating van de gemeente. Vanuit de sector wordt gesteld dat de praktijk echter uitwijst dat deze regeling mank loopt.

Inzameling PMD in zakken op het recyclagepark: overdekt of niet

Artikel 38: Bij de omzetting van de "BBT verontreinigd hemelwater op afvalopslagplaatsen" wordt in de nieuwe bijlage 5.2.1.7 een lijst van afvalstoffen opgenomen die ter voorkoming van hemelwaterverontreiniging overdekt worden opgeslagen. Op die lijst staat o.a. niet-uitgelekte ongereinigde verpakkingen of vaten, met uitzondering van gebaald PMD/P+MD. Dit zou mogelijks betekenen dat gebaalde PMD in open lucht opgeslagen mag worden maar PMD in zakken niet. De vraag is of dit de bedoeling is? De raden wijzen op de BBT-conclusies¹ en vragen dat ook gesloten PMD-zakken in een container niet overdekt opgeslagen mogen worden.

Opslag KGA

Artikel 44: KGA dat niet in de chemokluis past, wordt momenteel ingezameld in daartoe geschikte bakken die afgesloten kunnen worden en onder een afdak staan. Het recyclagepark gaat buiten de openingsuren op slot. Een strikte lezing van een VLAREM-aanpassing (artikel 5.2.2.3 §3) veronderstelt een hek rond alle KGA, naast de volledige omheining die reeds rond de inrichting verplicht is. De raden vragen zich af of dit wel opportuun is. Is een extra hek nodig omheen lege blikken/emmers verf, spaarlampen,

¹ Bij opslag van geperst PMD in balen, of gesloten PMD zakken in een container, is de contactoppervlakte in verhouding tot het opgeslagen volume kleiner, en wordt de verontreiniging van het hemelwater met organische stoffen beperkter geacht. Overdekte opslag lijkt daarom minder een noodzaak.

batterijen opgeslagen in vloeistofdichte palletboxen die met een deksel kunnen afgesloten worden?

De raden gaan ervan uit dat KGA voldoet aan de eisen als het opgeslagen wordt in daartoe geschikte boxen – want dit is momenteel de situatie op heel wat recyclageparken.

Milieukwaliteitsnormen

Artikel 181: Dit betreft de aanpassing van de milieukwaliteitsnormen (bijlage 2.3.1 van VLAREM II). Vandaag mag de thermische impact van een lozing maximaal +3°C bedragen. Nu wordt voorgesteld om ook ondergrens van -3°C te voorzien. Aanpassingen gebeuren in kader van warmterecuperatie uit oppervlaktewater aan de hand van een warmtewisselaar. In het verslag aan de Vlaamse Regering wordt als motivering het volgende gesteld: Op basis van recent onderzoek in Nederland naar kansen voor thermische energie uit oppervlaktewater blijkt dat de te verwachten effecten op flora en fauna verwaarloosbaar klein of juist positief zijn bij een temperatuursverhoging of -verlaging van maximaal 3°C. Daarom wordt er geopteerd om de impact van een thermische lozing aan te passen van 3°C naar Δ 3°C. De raden vragen dat referenties naar dit onderzoek bezorgd en besproken worden met de betrokken actoren en dat nagegaan wordt of eventuele kennislacunes de conclusies van deze onderzoeken niet hypothekeren. Uit de referentie van deltaproof die de raden konden inkijken blijkt immers dat er nog verder onderzoek nodig is rond de effecten van koude lozingen en er momenteel nog geen effecten.

De geldigheid van de analyse van een bodemstaal

Artikel 270, 3°: Dit artikel van de VLAREM-trein voegt een vierde en vijfde lid toe aan art. 59 van het BVR 24 oktober 2014. Het betreft:

“De geldigheid van de analyse van een bodemstaal, vermeld in het tweede lid, vervalt als de subentiteit van het Departement Omgeving, bevoegd voor bodembescherming, kennis krijgt van een analyse die voldoet aan de volgende voorwaarden:

- 1° de analyse is recenter dan de analyse die de landbouwer heeft ingediend;*
- 2° de bemonstering is uitgevoerd door een erkend laboratorium in de discipline bodem, deeldomein bodembescherming als vermeld in artikel 6, 5°, c), van het VLAREL of door de subentiteit van het Departement Omgeving, bevoegd voor bodembescherming;*
- 3° de bemonsteringsdiepte is voor beide analyses gelijk;*
- 4° de analyse is uitgevoerd door een erkend laboratorium in de discipline bodem, deeldomein bodembescherming als vermeld in artikel 6, 5°, c), van het VLAREL;*
- 5° de analyse toont aan dat het organische koolstofgehalte van het desbetreffende perceel lager is dan 1,7% of dat de pH zich niet in de optimale zone voor het bodemtype in kwestie bevindt.*

De subentiteit van het Departement Omgeving, bevoegd voor bodembescherming, brengt de landbouwer die het perceel waarop de analyse betrekking heeft, in gebruik heeft, en de bevoegde entiteit ervan op de hoogte dat een analyse van een bodemstaal als vermeld in het derde lid, niet meer geldig is. De herklassering van een perceel, gebaseerd op een analyse van een bodemstaal dat conform het vierde lid niet meer geldig is, eindigt op 31 december van het kalenderjaar waarin wordt meegedeeld dat de analyse in kwestie niet meer geldig is.”.

De raden zijn vragende partij om 3° van art. 270 van de VLAREM-trein, te schrappen. De raden argumenteren deze vraag als volgt:

- Om de kwaliteit van de bodemstalen te garanderen zijn er aanpassingen gebeurd aan het compendium staalnames, net om misbruiken tegen te gaan. De overheid is ook bezig met een oefening rond de harmonisatie van bodemstalen. Daarin staan voorwaarden vermeld zoals voormelden, gps-datalogger, rapportering. Indien de overheid staalnames beter wenst op te volgen, dan kan dit in de toekomst zeer

gericht aangezien de staalnames moeten voorgemeld worden zodat men weet waar en wanneer een bodemstaal genomen zal worden.

- De overheid werkt met een systeem van erkende labo's en staalnemers. De raden zijn van mening dat als er bij de staalname of analyse fouten gebeuren, de overheid de labo's en staalnemers beter moet opvolgen en controleren. Een steekproefsgewijze controle, met naleving van het compendium voor de staalnames, kan daar uiteraard deel van uit maken.

Onnodige verwijzingen of tegenspraak

Artikel 180: Enerzijds wordt rubriek 15.5 Standaardgarage en -carrosserie geschrapt en anderzijds worden er nog wijzigingen voorgesteld via punt f. Dit moet volgens de raden hoogstwaarschijnlijk geschrapt worden.

Anderzijds dient rubriek 15.2 als volgt te worden aangepast: *andere werkplaatsen voor het nazicht, het herstellen en het onderhouden van motorvoertuigen (met inbegrip van carrosseriewerkzaamheden) dan de werkplaatsen, vermeld in rubriek 15.3 en 15.5*

Artikel 211: Het verslag aan de VR lijkt de tekst in de VLAREM-trein tegen te spreken. Het verslag stelt immers dat de formule voor de berekening van het verbrandingsrendement op basis van het CO₂-gehalte behouden blijft. In de tekst van de VLAREM-trein wordt echter een nieuwe formule op basis van O₂ ingevoegd. Daarnaast is onduidelijk of met t_a , gedefinieerd als de temperatuur van de verbrandingslucht, de omgevingstemperatuur bedoeld wordt.

Met vriendelijke groeten,

Mathias Bienstman
Voorzitter Minaraad

Hendrik Vandamme
Voorzitter SALV

Bijlage

De raden willen ook wijzen op signalen die ze ontvangen hebben van twee sectororganisaties, nl. de voedingssector en de afvalsector:

BBT-studie vleesverwerkende bedrijven

Artikel 194, 6°: Artikel 194: In het kader van de omzetting van BBT studies naar regelgeving in VLAREM wenst de voedingssector nog een principiële kwestie aan te halen. Voor vleesverwerkende bedrijven is de BBT studie niet in staat geweest om voor alle categorieën van bedrijven de haalbaarheid van lozingsnormen voor afvalwater aan te tonen. De BBT aanbevelingen lieten het beleid de keuze hoe hiermee om te gaan. Beleidsmatig is een bepaalde keuze gemaakt, op basis van normen uit omgevingsvergunningen van huidige bedrijven. Deze aanpak levert inderdaad geen problemen op voor de huidige bedrijven. Het legt echter wel een hypotheek op toekomstige, opstartende ondernemingen. Zij kunnen immers geconfronteerd worden met normen waarvan de haalbaarheid niet bewezen werd, waardoor hun oprichting sterk kan bemoeilijkt worden. De sector vraagt dan ook om, in het algemeen, bij de beleidsmatige omzetting van BBT-studies naar regelgeving enkel te werken met normen waarvan de haalbaarheid effectief bewezen werd in de BBT studie zelf.

BBT-studie hemelwater afvalverwerkende bedrijven

Art 194, 3°: Vanuit de afvalsector worden wijzigingen voorgesteld aan de emissiegrenswaarden voor lozing op oppervlaktewater en riool. Voor alle parameters wordt voorgesteld een BBT-gen, zoals opgenomen in de BBT-studie, over te nemen. Het huidige voorstel is niet haalbaar omwille van de volgende redenen:

- Voor een aantal lastige parameters (PCB, PAK's,...) wordt een EGW voorgesteld "van geval tot geval". Dit betekent dat in de praktijk een "nullozing" als referentie geldt, en elke afwijking een nieuwe "BBT-studie op bedrijfsniveau" vereist. Een nullozing is niet haalbaar, zeker indien 60 mg/l zwevende stof als referentiewaarde geldt, zoals in de BBT-studie.
- Eén van de kenmerken van hemelwater zijn de pieklozingen. De BBT-studie suggereert de mogelijkheid om deze af te vlakken met gemiddelden. Gemiddelden zouden dan in de plaats kunnen komen van de maximale normen. Het VLAREM-voorstel legt nu beide op, wat niet overeenstemt met de geest van de BBT;

Er is ook een tegenspraak tussen de VLAREM-tekst en het verslag aan de Vlaamse Regering: voor de kleine bedrijven stelt het verslag dat er geen bijkomende zuivering mogelijk is, en rechtszekerheid nodig is². In VLAREM staat dan dat "en zij van rechtswege aan de normen van bijlage 5.3.2, 48°, te voldoen". Evenwel is het voor de sector onduidelijk wat dit betekent als voor bepaalde van deze normen "v.g.t.g." staat? Dit is logisch als de BBT-gen's voor alle parameters opgenomen worden als emissiegrenswaarden.

Concreet worden vanuit de afvalsector de volgende normen vooropgesteld:

48. Verontreinigd hemelwater van inrichtingen voor opslag van afvalstoffen:

a) Lozing in oppervlaktewater

Parameters, in mg/l tenzij anders vermeld	Zijn direct van toepassing
ondergrens pH - pH-eenheid	6,5
bovengrens pH - pH-eenheid	9,0
Temperatuur in °C	30,0

² Verslag VR: Voor kleinere bedrijven stelt de BBT-studie dat een verdergaande waterzuivering om economische redenen geen BBT is. Mits zij beschikken over een slibvang en KWS-afscheider en alle preventieve maatregelen die BBT zijn, hebben genomen, voldoen zij van rechtswege aan de sectorale emissiegrenzen. Deze bepaling, die haar oorsprong vindt in de BBT-studie, is nodig voor de rechtszekerheid van deze bedrijven.

<i>zwevende stoffen</i>	60,0
<i>bezinkbare stoffen ml/l</i>	0,50
<i>perchloor-ethyleen - extraheerbare apolaire stoffen</i>	5,0
<i>som van anionische, niet-ionogene en kationische oppervlakteactieve stoffen</i>	3,0
<i>olie en vet</i>	<i>n.v.w.b.</i>
<i>totaal stikstof</i>	15
<i>totaal fosfor</i>	2
<i>BZV</i>	25,0
<i>mg O2/l</i>	
<i>CZV</i>	125,0
<i>mg O2/l</i>	
<i>totaal koper</i>	0,15
<i>totaal nikkel</i>	0,09
<i>totaal lood</i>	0,1
<i>totaal zink</i>	1,4
<i>naftaleen</i>	0,002
<i>fenanthreen</i>	0,002
<i>fluoranteen</i>	0,002
<i>benzo(a)anthraceen in µg/l</i>	0,6
<i>chryseen</i>	0,001
<i>som benzo(b+k)fluoranteen in µg/l</i>	2,4
<i>benzo(a)pyreen in µg/l</i>	0,5
<i>som benzo(ghi)peryleen + ideno (1,2,3-c,d)pyreen in µg/l</i>	2,4
<i>acenaftyleen</i>	0,004
<i>acenaftteen in µg/l</i>	0,6
<i>Fluoreen</i>	0,002
<i>anthraceen in µg/l</i>	0,5
<i>pyreen</i>	0,002
<i>Dibenzo(a,h)anthraceen in µg/l</i>	0,5
<i>Antimoon</i>	0,1
<i>Barium</i>	0,21
<i>Borium</i>	3,5
<i>Kobalt</i>	0,01
<i>Molybdeen</i>	0,35
<i>Seleen</i>	0,005
<i>Telluur</i>	0,1
<i>Tin</i>	0,04
<i>Titanium</i>	0,1
<i>Zilver</i>	0,01
<i>Benzeen</i>	0,01
<i>Tolueen</i>	0,09

Dichloormethaan	0,02
PCB som 7 in µg/l	1,8
arsen	0,015
cadmium	0,003
chrom	0,050
Kwik in µg/l	0,6

b) Lozing in riolering

Parameters, in mg/l tenzij anders vermeld	Zijn direct van toepassing
ondergrens pH- pH-eenheid	6,5
bovangrens pH - pH-eenheid	9,0
Temperatuur in °C	30,0
zwevende stoffen	300,0
bezinkbare stoffen ml/l	0,50
perchloor-ethyleen - extraheerbare apolaire stoffen	5,0
som van anionische, niet-ionogene en kationische oppervlakteactieve stoffen	3,0
olie en vet	n.v.w.b.
totaal stikstof	15
totaal fosfor	2
BZV mg O ₂ /l	25,0
CZV mg O ₂ /l	125,0
totaal koper	0,15
totaal nikkel	0,09
totaal lood	0,1
totaal zink	1,4
naftaleen	0,002
fenanthreen	0,002
fluoranteen	0,002
benzo(a)anthraceen in µg/l	0,6
chryseen	0,001
som benzo(b+k)fluoranteen in µg/l	2,4
benzo(a)pyreen in µg/l	0,5
som benzo(ghi)peryleen + ideno (1,2,3-c,d)pyreen in µg/l	2,4
acenaftyleen	0,004
acenafteen in µg/l	0,6
Fluoreen	0,002
anthraceen in µg/l	0,5
pyreen	0,002

<i>Dibenzo(a,h)anthraceen in µg/l</i>	0,5
<i>Antimoon</i>	0,1
<i>Barium</i>	0,21
<i>Borium</i>	3,5
<i>Kobalt</i>	0,01
<i>Molybdeen</i>	0,35
<i>Seleen</i>	0,005
<i>Telluur</i>	0,1
<i>Tin</i>	0,04
<i>Titanium</i>	0,1
<i>Zilver</i>	0,01
<i>Benzeen</i>	0,01
<i>Tolueen</i>	0,09
<i>Dichloormethaan</i>	0,02
<i>PCB som 7 in µg/l</i>	1,8
<i>arseen</i>	0,015
<i>cadmium</i>	0,003
<i>chroom</i>	0,050
<i>Kwik in µg/l</i>	0,6